

L T R K

Rīgā

Ministru prezidentam
Arturam Krišjānim Kariņam
vk@mk.gov.lv

2021. gada 30. novembrī
Nr. 2021/1091

**Par pienākumu obligātai
antigēna skrīninga testu izmantošanai
no šī gada 6. decembra**

Ministru kabinets šī gada 23. novembra sēdē atbalstīja grozījumus Ministru kabineta 2021. gada 9. oktobra rīkojumā Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (turpmāk arī – Rīkojums), Rīkojuma 5.1.3. punktā nosakot, ka darba devēji ārkārtējās situācijas laikā nodrošina, ka darbinieki (amatpersonas), tai skaitā brīvprātīgie un personas ar ārpakalpojuma līgumiem, darba telpās atrodas tikai ar darba devēja organizētu Covid-19 antigēna skrīninga testu, kas nav vecāks par 72 stundām, un testa rezultāts ir negatīvs. Ņemot vērā ar šādu pienākumu no 6. decembra uzlikto slogu Latvijas uzņēmējiem, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (turpmāk – LTRK), vērš Jūsu uzmanību uz turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

- 1. Lēmumu pieņemšanas kārtība.** LTRK vērš uzmanību, ka lēmums par obligātu antigēna skrīninga testu izmantošanu pieņemts sasteigtī, nepārdomājot šāda mehānisma ieviešanas praktiskos aspektus, nepamatojot šāda pienākuma ieviešanu ar ieguvumiem pandēmijas izplatības mazināšanai, kā arī neveicot pienācīgas konsultācijas ar valdības sadarbības partneriem, tostarp LTRK. Vēršam uzmanību, ka sasteigtu, nepārdomātu un praktiski sarežģīti ieviešanu mehānismu iekļaušana tiesību normās ne tikai mazina sabiedrības spēju uzticēties valdības lēmumiem krīzes pārvaldībā, bet arī kopumā nesekmē veiksmīgu krīzes pārvarēšanu.
- 2. Valdības sadarbības partneru atbalsts obligāta antigēna skrīninga testu veikšanas pienākumam.** Masu informācijas līdzekļos izskanējis, ka obligātu antigēna skrīninga testu pienākumu ierosinājuši valdības sociālie un sadarbības partneri. Vēršam uzmanību, ka LTRK nav ierosinājusi obligātu antigēna skrīninga testa izmantošanas pienākuma noteikšanu. LTRK šī gada septembrī aicināja pieļaut plašāku antigēna skrīninga testa izmantošanu epidemioloģiskās situācijas novērtēšanai uzņēmumos. Vēršam uzmanību, ka šāds LTRK ierosinājums izteikts laikā, kad epidemioloģiskā situācija valstī bija atšķirīga, nebija noteikts obligāts vakcinācijas pienākums strādājošajiem, turklāt LTRK nav aicinājusi šādu pienākumu noteikt kā obligātu. Atgādinām, ka š.g. septembrī valdības attieksme pret plašāku antigēna skrīninga testu izmantošanu bija skeptiska.
- 3. Obligāts antigēna skrīninga testu izmantošanas pienākums.** LTRK neatbalsta Rīkojuma 5.1.3. punktā noteikto obligāto antigēna skrīninga testa izmantošanas pienākumu klātienē strādājošajiem. LTRK vērš uzmanību uz sekojošiem apsvērumiem:
 - a.** Š.g. 23. novembra Ministru kabineta sēdē vēstīts, ka uzņēmumiem nebūs papildus izdevumi, organizējot antigēna testu izmantošanu atbilstoši Rīkojuma noteikumiem.

Vēršam uzmanību, ka testēšanas organizēšanu uzņēmumos tādā veidā, kā to šobrīd paredz attiecīgās Rīkojuma normas, nav iespējams īstenot.

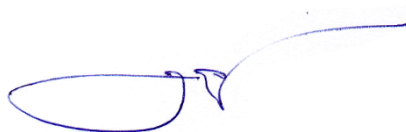
Šobrīd ne tikai iztrūkst no valsts puses piedāvāts skaidrs risinājums, lai uzņēmējiem nerastos papildus izdevumi testēšanas pienākuma izpildē, bet arī noteikt pārāk īss pārejas periods, lai uzņēmum iegūtu vajadzīgo antigēna testu daudzumu, ieviestu kārtību testēšanai, nodrošinātu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

- b. Pieņemot attiecīgās Rīkojuma normas, nav vērtēts, ar kādu administratīvo slogu saskārsies uzņēmumi, kuriem jānodrošina šāds darbinieku testēšanas pienākums. Sagaidāms, ka uzņēmēji saskārsies ne tikai ar administratīvo slogu testu iegūšanā, bet arī veikto testu uzskaitē, jaunu kārtību ieviešanā, nodrošinot pozitīvu rezultātu uzrādījušos testus, kā arī virkne citu jautājumu.
 - c. LTRK vērš uzmanību, ka uzņēmumos, kuros epidemioloģiskās drošības situācija to pieprasa, antigēna testēšana tiek veikta jau šobrīd. LTRK atbalsta kompensācijas mehānisma izstrādi tiem komersantiem, kuri šādu mehānismu izmanto, tomēr arī šādam kompensācijas mehānismam ir jātiek ieviestam tikai pēc tam, kad ir pārdomātas tā ieviešanas praktiskās nianšes, turklāt šādu pienākumu neparedzot kā obligātu jebkuram darba devējam.
4. **Valsts budžeta līdzekļu lietderīgs izlietojums.** Caurlūkojot Rīkojumā noteikto testēšanas pienākumu, aicinām izvērtēt paredzēto valsts budžeta līdzekļu izlietojuma lietderību. LTRK vērš uzmanību, ka budžeta deficīts Latvijā ir ievērojams, tamdēļ jebkādas politikas iniciatīvas, kas vēl vairāk var palielināt budžeta deficītu, ir jāpārvērtē ar papildus piesardzību.
5. **Būtiskākās prioritātes Covid-19 krīzes pārvarēšanai.** LTRK vērš uzmanību, ka diskusijas par obligātu antigēnu testēšanu novērsušas uzmanību no Covid-19 krīzes ierobežošanai būtiskiem jautājumiem – pēc iespējas steidzamu balstvakcinācijas nodrošināšanu, vakcinācijas sertifikātu derīguma termiņiem, kā arī ierobežojumu un atbalsta politikas nepilnību novēršanas.

ievērojot augstāk minēto, aicinām 30. novembra ministru kabineta sēdē no Rīkojuma izslēgt normu, kas paredz obligātu pienākumu veikt antigēna skrīninga testu visiem klātienē strādājošajiem.

Ar cieņu,

Valdes priekšsēdētājs

Jānis Endziņš